

Kmetijski list

Glasi „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Naročnina:

celoletno . . . . . Din 25—
pololetno . . . . . Din 12-50
triletno . . . . . Din 7—
Posamezna številka . . . . . Din 1—

Kmet pomagaj si sam,
In svoja stališča v državi
uravnaj si sam!

Inserati:

mali oglasi do 9 petih vrst . . . . . a Din 1-30
večji inserati od 10 petih vrst naprej . . . . . a Din 2—
notice, izjave, poslano, reklame petih vrst . . . . . a Din 3—

Uredništvo in upravnništvo lista je v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7. v hiši „Ekonom“.

Protestni shod

zoper previsoko odmerjeno osebno dohodnino, zoper zavlačenje prizivov in zoper iztirjevanje dohodnine, ki se pobira za leto 1924 brez odmere, bo v ponedeljek, dne 17. novembra v Ljubljani v Mestnem domu ob 10. uri dopoldne.

Tovariši, Vaša dolžnost je, da pridete vsi na shod, da bomo javno protestirali proti nezgodnim bremenom, ki nam jih nalaga finančna oblast. Samo v enem sodnem okraju je ta teden prodaja 40 posestev, ki so zarubljena za davke.

Da pokažemo oblasti, da se ne dajo odrinuti, zato mora vsa Slovenija v ponedeljek 17. novembra na shod v Ljubljano. Če bomo vsi združeni, bomo kaj dosegli, zato naj na shod pride tudi tisti, ki letos še ni prehodil prizadet, če ne bo pravočasno nastopil, bo drugo leto njegovo premoženje zaplenjeno.

Vsi na protestni shod!

Sklicatelji.

Pozor krajevne organizacije!

Agitirajte za udeležbo na protestnem shodu proti davkom. Dolžnost organizacij je, da v nedeljo, dne 16. novembra dajo oklicati ta-le poziv:

V ponedeljek, to je jutri, dne 17. novembra, se vrši v Ljubljani ob 10. uri dop. v Mestnem domu protestni shod zoper previsoko odmerjeno osebno dohodnino, zoper zavlačenje prizivov in zoper iztirjevanje še ne odmerjene dohodnine za leto 1924.

Mi kmetje se ne bomo plačevali primernih davkov, ali proti tako nepravilnim predpisom, kakor so letošnji, pa se moramo postaviti v bran, drugače nas bodo pregnali iz naše rodne zemlje.

Zato vas pozivljamo, da se jutrišnjega shoda vsi brez izjeme udeležite, da bomo z našo navzočnostjo ljubljanskim in beograjskim oblastem dokazali, da nezgodnih davčnih bremen ne zmoremo več.

Krajevni odbor SKS.

Občni zbor Kmetijske družbe se 17. t. m. ne vrši!

Zato naj vsi delegati ostanejo doma in si ne delajo nepotrebnih stroškov.

Tajništvo SKS.

Krajevnim odborom SKS.

Takoj, brez odloga, skličite seje krajevnih odborov in pripravite vse potrebno za volitve. Preglejte volilne imenike in v slučaju pomanjkljivosti vložite takoj reklamacije na občinski urad. Za pojasnila se obrnite na tajništvo SKS, Ljubljana, Kolodvorska ulica 7.

K položaju.

Tigrovska vlada je morala iti in prišla je volilna vlada Pašič-Pribičević, ali vlada Pe-Pe. Prišla je, kakor je to možno samo v Jugoslaviji, nenačrtno. Na Angleškem, Francoskem, v Nemčiji, na Češkem, v Avstriji, v Švici in drugod nikdar ne bi mogla dobiti volilnega mandata stranka, ki nima za seboj večine parla-

menta. Pri nas je to kajpada možno. Toda o tem nočemo več izgubljati besed. Istotako je skoraj odveč pisati posmrtnico tigrovski vladi. Osmohtila se je s svojo nesposobnostjo in neiskrenostjo tako pošteno, kakor doslej še malokdo v našem političnem življenju. Nikdar naše ljudstvo ne bo pozabilo, kakšne silne stvari so tigri lani obljubljali ljudstvu, ako dobe večino glasov pri volitvah v narodno skupščino: avtonomija, znižanje davkov, odpoklic slovenskih fantov iz Macedonije, pobijanje korupcije, uređitev kmetijskega in obrtnega kredita in še sto in sto drugih stvari so obljubovali. Usoda se je hotela naravnost ponorčevati iz njih, kajti dala jim je v roke vlado, v kateri so sedeli kar štirje tigri. Toda kaj so tigri izvršili od danih obljub? Niti ene! Pa ne samo, da ničesar niso izvršili, nego celo tako leni so bili, da niti naložili niso niti ene od velikih obljub iz lanskega volilnega boja. Igraje bi dosegli spremembo predpisov glede dohodninskega davka. Toda nič! Za slovenske vojske v Macedoniji niti mezinca niso genili. Obljubovali so uničiti korupcijo. Skupščina je to njihovo namero podprla, vendar je tigrovska vlada, čim je imela večino skupščine na svoji strani, skupščino poslala na večmesečne počitnice, namesto da je takoj začela z delom za pobijanje korupcije. Bila je torej zopet samo obljuba, prazna beseda brez dejanj, pesek v oči ubogemu nezadovoljnemu ljudstvu. Istotako so jo tigri poštno polomili z izvoznim carinom in z vsako stvarjo, ki so se je lotili ali pa opustili. Niti enega uspeha niso prinesli domu. Pač! Preganjali so uradništvo in učiteljstvo in razmetali so silno državnega denarja v svoje strankarske svrhe. Cel regiment klerikalnih priganjačev je prejel »nagrade«. Prinesli bomo o tem še točne podatke, ki so taki, da se bodo poštenim slovenskim davkoplačevalcem lasje ježili pokonci. In še en uspeh so imeli: Nikdar se v Sloveniji ni vladalo tako strogo centralistično, kakor sedaj, ko so bili tigri v vladi. Tak je bil njihov »boj« za avtonomijo Slovenije.

Cele knjige bi se dale napisati o klerikalni polomiji in tigrovski nesposobnosti. Vendar naj to enkrat zadostuje in si malo ogledimo še novo volilno vlado. Pe-Pe-ti so nam že znani. Ljudstvo jih je takrat, ko so prvič bili na vladi, imenovalo »nasilni in krvavi režim Pe-Pe«. Nočemo govoriti o tem, kar je bilo, nego samo izražamo upanje, da so se Pe-Pe-ti takrat naučili, da se z nasiljem ne pride nikamor, pa prav nikamor. In da tudi takrat ne bodo prišli nikamor, ako bi še enkrat poskušali nastopiti s starimi metodami. Pustite uradništvo pri miru, ne delajte nikakšnega nasilja pri volitvah, ustavite iztirjevanje dohodnine, odpravite izvozne carine na kmetijske pridelke in zaupajte davčnim oblastem v Sloveniji, da naj ne norijo več, pa ne bomo za enkrat ničesar rekli. Ako teh nasvetov ne boste upoštevali, osobito ako ne opustite pri volitvah nasilja, boste posledice sami nosili.

Grajači pa moramo, da se čaka z volitvami kar cele tri mesece. Na Angleškem je stari parlament še nedavno deloval, a tri tedne pozneje so bile že nove volitve. Pri nas pa »ima vremena« seveda več kot dovolj. Kajpada, saj se nam nikamor ne mudi. Zakone imamo vse, kolikor jih potrebujemo, nerešenih vprašanj ni in zadovoljstvo v ljudstvu je največje, kaj ne da? In zato ni treba nikamor hiteti z volitvami. Bojimo se, da se je nalašč vzelo najdaljši termin, da bi se pridobilo za nelepe stvari čim več časa. Bližnja bodočnost bo takoj pokazala, kaj se je s tem hotelo do-

seči. Mi pa odločno protestiramo proti temu zavlačenju in malomarnosti, s katero se polagoma ubija naš parlamentarizem.

Volitve.

Z največjim zaupanjem gremo v volitve. Vse stranke razen nas so letos in lani soodločevale v vladi in ljudstvo se je temeljito prepričalo, da nobena od teh strank ni pokazala niti najmanjše volje pomagati, da bi se razmere ublažile in da bi se željam naroda ustreglo. Karkoli je ljudstvo zahtevalo, niti ene stvari ni doseglo. In kaj je posledica? Samo idite med ljudi, poslušajte njihove razgovore v gostilnah, na vlakih, na cesti ali kjerkoli. Kaj pravijo? Celo klerikalci zatrjujejo, da je »bilo najbolje« vendarle takrat, ko je bil Pučelj za ministra. In spoznavajo, da je v Pučeljevih protizakonitih, da je vsa klerikalna storila o Pučeljevih »volovskih aferah« in klavnica ena sama laž in že zopet nazaj ene čase Pučeljeve ministirovanja, ko SKS ni dovolila povišanja davkov ter je na drugi strani z vsemi silami delala na to, da se izvoz kmetijskih pridelkov osvobodi vsake izvozne carine. Ljudem se odpirajo oči, tisoče dokazov imamo za to, radi tega se volitev prav nič ne bojimo.

Pa tudi, kar se tiče cele države, je razpoloženje pri Savezu zemljoradnika najboljše. Danes celo slepci vidijo, da stare stranke niso sposobne napraviti reda in pripraviti mir med Slovenci, Hrvati in Srbi. Toliko časa in tako so delale mir in sporazum, da plemensko sovraštvo med Srbi, Hrvati in Slovenci še nikdar ni bilo tako veliko, kakor je ravno danes. Nova stranka mora priti, ki bo v tem pogledu imela srečnejši roko. In vsi se z zaupanjem obračajo v naše kmečko gibanje, prepričani, da bodo kmetje na podlagi stanovske solidarnosti najpravišeje rešili vprašanje »narodnega sporazuma« v naši državi. Masa inteligence se je že ravno iz tega razloga priključila našemu pokretu in prihaja jih vedno več. Na pravem so potu! Kajti mi sporazuma ne iščemo s sovražstvom, kakor stare stranke, nego z ljubeznijo in na podlagi popolnoma praktičnih gospodarskih interesov kmečkega ljudstva.

Minister Sušnik obtožen.

III.

Na prva naša dva poziva pod gornjim naslovom, da naj klerikalni obrekovalci tov. Pučlja in bivših poslancev SKS nastopijo pot tožbe in dokazov in to zlasti sedaj, ko sede na zadnjih aktih in so jim vsi viri odprti, so klerikalci odgovorili z molkom, s popolnim molkom. Nekdaj tako zgovorni obrekovalci, ki so noč in dan predvajali črnilo po svojem umazanem časopisu o Pučeljevih aferah, nekdanji glasni gromovniki o Pučeljevih volih, nekdanji tako neutrudljivi lažnjivci po shodih, sejnih, vlakih, gostilnah in kjerkoli se zbirajo ljudje, se na naš poziv, da naj pridejo na dan z obtožbo zoper tov. Pučlja, obnašajo sedaj kakor mutec osojski. Daleč nad sto se je dvignilo število njihovih žrtev, to je onih nesrečnikov, ki so naselili klerikalnim lažem, lažem »Domoljub«, »Slovenca«, »Slovenskega Gospodarja«, »Straže« itd. ali pa lažnjivim poslancem pot klerikalnih shodih, pa so ponavljali to, kar so brali ali slišali o Pučeljevih aferah. Skoro je ni sodnije v Sloveniji, da ne bi stalo pred kazenskim sodnikom po več takih zatelebanikov z obupnim obra-

zom, a v roki z nesrečnim »Domoljubom«, »Slov. Gospodarjem« ali slično robo, češ, saj sem bral in kar gospodje pišejo in priporočajo, mora biti že tudi resnično. Če pa je tak klerikalni zapeljavec vprašan v uredništvih klerikalnih listov za dokaze, so se mu smejali in odgovarjali: da se mora znati praviti stvari, ki tam stoji. Pozneje so pogruntali drugo pot. Naučili so svoje žrtve, da naj ponudijo dokaz resnice, navedejo neznane ljudi za priče, celo mrtve (Stojan Protič!) v Beogradu in se bo akt »že kje izgubil« in stvar bo zaspala. Ko jim je tov. Pučelj izbil z interpelacijo tudi to orožje iz rok, še vedno niso našli svojega katoškega prepričanja in iz tega izvirajoče dolžnosti, nego so slepomišili naprej.

Zdaj pa pridejo ljudje s tako kosmato vestjo in se pritožujejo, da jim ne izkazujejo dolžnega spoštovanja. Psujejo nas z dvoživkarijo in so silno užaljeni, da smo objavili obtožbo zoper ministra Sušnika, dasi oni pri takih stvareh toliko objektivnosti, kot smo jo pokazali mi, nikoli niso bili in ne bodo zmožni.

Ali ne veste gospodje od gospoda knezoškofa pa doli do zadnjega pisarjaka, ki maže v klerikalne liste in od gospoda Korošca, ki je v Mariboru konstatiral, da so SKS »voli pohodili«, pa do praznoglavega Brodarja, ki je na shodih »garantiral«, da bo Pučeljeve afere on dokazal, »da ima pravico do spoštovanja samo oni, ki dolžno spoštovanje izkazuje tudi vsakemu drugemu?«

Poleg Brodarja je bil pa ravno gospod Sušnik najbolj »poveljan« v te afere in najbolj glasen, zato smo ga zadnjič spomnili na božje mline, prihodnjic pa bomo tistim, ki so tej gospodi naselili in verjeli, priobčili, kako so ti gromovniki na shodih in v časopisju tako poučeni in vseznali, na sodišču pod prisogo izpovedovali. Za danes pa jih seveda še vedno prosimo: na dan z obtožbo zoper tov. Pučlja!

Kmetijska družba.

S posebno izdajo »Kmet. lista« smo prejšnjo sredo javili razsodbo Državnega sveta, ki je potrdil vse ono, kar smo mi gledali »Kmetijske družbe« trdili, namreč: Da je vlada ravnala protizakonito, ko je odboru Kmetijske družbe, kateremu je takrat predsedoval tov. Pipan, zabranila izvršiti občni zbor in volitev novega odbora. Ker je bilo to vladino dejanje nezakonito, je istotako vse ostalo, kar se je od dneva dne v Kmetijski družbi zgodilo, neveljavno in če v tej državi zakoniti res še imajo kako veljavo, tedaj se mora delo v Kmet. družbi čimprej nadaljevati od tam, kjer ga je nezakonito vladino dejanje svoj čas presekalo: Vodstvo se ima izročiti zopet odboru, kateremu po volji odborove večine predseduje II. podpredsednik tov. Pipan in tak odbor ima čimprej izvršiti občni zbor, ki bi imel biti že koncem januarja t. l.

Pri tej priliki moramo zopet pokazati na pokvarjenost klerikalcev. Istina je, da so v oni dobi bili na vladi le radikali. Toda klerikalci so medsebojno poučene radikale obvestili, da so se v Kmet. družbi izvršile velike goljufije. Poneverilo se je baje celo 100 milijonov kron. Razumljivo je, da je taka trditve morala tudi radikalnega ministra osupniti ter mu je naložila dolžnost, biti v zadevi Kmetijske družbe oprezen. In posebno, če ima tu tako težko obtožbo o tolikih poneverbah in goljufijah. Ampak nekaj mesecev je sedel v družbi upravni uradnik kot komisar, nekaj mesecev pa najhuji naš strankarski sovražnik prof. Jarc, toda niti prvi, niti drugi ni mogel ugotoviti niti najmanjše pone-

verbe ali goljufije. Radikali so se na tem slučaju lahko prepričali, koliko se sme verjeti klerikalcem in upamo, da jim ne bodo naselili nikdar več. Mi pa imamo en dokaz več, da so klerikalci navadni goljufi in da se klerikalna politika vzdržuje le še s takimi nečednimi goljufivimi sredstvi, kar je, ako je še količkaj zdravja v narodu, vsekakor dokaz bližajočega se konca za tigrovsko politiko, ki je prinesla slovenskemu ljudstvu že toliko škode in nesreče.

Kar se v ostalem tiče bodočnosti Kmet. družbe, bomo kot zastopniki kmečkih koristi, najstrožje pazili na to, da bo Kmetijska družba služila le kmetijstvu. V tej smeri se je doslej razvijalo naše delo v Kmetijski družbi in na tem potu hočemo vztrajati. Povemo pa že danes, da je način, kako so se hoteli klerikalci letos polastiti družbe, pokazal, da moramo izvršiti glede volitev odbora neke spremembe. Kakor je znano, so naši pristaši tvorili ogromno večino članstva Kmetijske družbe. To sicer nekam čudno izgleda, ako se pomisli, da so klerikalci pri zadnjih volitvah v nar. skupščino dobili na kmetih mnogo več glasov, nego SKS. In vendar je to popolnoma razumljivo. Kar je razumnih, za stanovske koristi vnetih kmetov, se po ogromni večini nahajajo v naših vrstah in vsak teh mož sam čuti dolžnost in potrebo, biti član Kmetijske družbe. Klerikalni kimovci, ki z lastno glavo ne znajo misliti, te dolžnosti ne čutijo. Zato je morala klerikalna stranka letos, ko je hotela dobiti kmetijske podružnice v svoje roke, žrtvovati mnogo stotisoč kron, da je vpisala za člane Kmetijske družbe toliko ljudi, da bi klerikalci mogli dobiti večino. Med tolikimi deset in deset tisoč klerikalnih kmečkih volilcev se torej ni našlo niti toliko stanovsko zavednih kmetov, ki bi hoteli sami vplačati članarino pri Kmetijski družbi in nam odvzeti večino. To je zelo značilno za klerikalce.

O tem pa se bo moralo tudi v interesu družbe razmišljati. Družba more dobro in koristno delovati le tedaj, če so včlanjeni pri njej po večini ljudje, ki so iz stanovske zavesti in potrebe iskali članstvo pri tem združenju. Kakor hitro pa dovolimo, da se iz čisto strankarskih razlogov na umetni način fabricira člane družbe, kot so to letos napravili klerikalci, ni pričakovati od družbe koristnega dela. Zato je prva dolžnost, da se v bodoče umetno fabriciranje članov Kmetijske družbe onemogoči. Od neke strani se je predlagalo, da se naj z ozirom na letošnja izkustva določi, da ima volilno pravico v Kmetijski družbi šele tisti član, ki je že najmanj tri leta nepretrgoma član družbe in je vsako leto tudi v redu plačal članarino. S tako odredbo se bo umetno fabriciranje zelo otežilo, ker bo zvezano s prevelikimi stroški. Mislimo, da treba o tem razmišljati.

Vsekakor pa bo dolžnost novega družbinega vodstva, da take falotrije, kakršne so zadnji čas v Kmet. družbi uganjali klerikalci, s pravnimi odredbami onemogoči in z vsemi sredstvi deluje na to, da politiko iz družbe prežene.

Aretirajte Jarca!

V Kozjem na Štajerskem je občni zbor »Kmetijske podružnice« soglasno sklepal in soglasno izvolil za delegate naše vrle tovariše. Nek hinavski klerikalni lump si je dovolil špas ter pisal Jarca, da se je občni zbor nepravilno vršil. Podpis je potvoril in se izdal za kozjanskega župana. Jarc sploh ni preiskoval pritožbe, ali je utemeljena ali ne, ali je resnična ali ne, ampak je kratkomočno dozdevnega

podpisnika pritožbe imenoval za komisarja podružnice in občni zbor razveljavil. Na Jarčevu sramoto pa njegovega pritožnika in imenovanega komisarja z dotičnim imenom sploh v Kozjem ni. Slične nepravilnosti je Jarč uganjal tudi pri drugih podružnicah, kjer so bili izvoljeni naši delegati.

Jasno je, da se je hotel s silo in nasiljem polastiti družbe. Vsa ta dejanja, vsi ti njegovi ukrepi so protizakoniti in nepravilni in bi ga moralo državno pravdnistvo takoj aretirati. Ostale lumparije, ki so se godile pod Jarčevu zaščito, bomo vse obelodanili in vsi, ki so s tem v zvezi, od uradnikov pri družbi do velikega župana, morajo pod ključ.

Prvenstvo v kmetijstvu

zasluži prav gotovo bivši prvi podpredsednik ali sedanjí vsiljeni komisar »Kmetijske družbe« E. Jarč, ki je v to svrhu kupil l. 1919 malo posestvo v Zg. Šiški, da bi dajal ondodnim »samostojnejšim« dober vzgled o naprednem kmetijstvu. In res okoličani so z velikim zanimanjem zrlí na njegovo delo, da bi se nekaj naučili od faktorja, ki zavzema mesto kot družbeni I. podpredsednik in katerega je sam minister kurat Kulovec proglasil za najboljšega kmet. strokovnjaka. Pa glej ga spaka: takoj prvo leto smo videli, kako se seje lucerna pod ajdo pod Jarčevim načinu. Prvi uspeh je bil, da je zrastle ajda komaj dobro ped velika; ker pa je že dozorela v času, ko jo pri nas šele sejemo, si je Jarč veliko prihranil, saj je ni bilo treba nič mlatiti, kajti na nji se ni videlo nobenega zrna. Približno tako, je bilo z lucerno, vendar pa je bila razlika v tem, da te ni bilo treba nič kositi, kajti lucerne ni bilo za dva para mladih zajcev nasititi, ker je vzorni I. podpredsednik »Kmetijske družbe« že pozabil, da lucerna na negojeni in zanikrno obdelani zemlji ne uspe. Kljub temu pa, da ni bilo pridelka, mož ni obupal, ampak je prihodnje leto poskusil iznova. Toda tudi tedaj mu sreča ni bila milejša, ker uspeh je isti, kot prvo leto. Zato si je kot vzoren in praktičen kmetovalec mislil, da je najboljšje, če pusti, da raste kar narava želi. In res začuden je hodil Jarč gledat, kako bujno raste sladka trava, katere se niti poznal ni. Bila pa je žalostna »pirnica«. Zato povabi brž nekakega vinskega trgovca iz Sp. Šiške, kateremu je prodal pirnico dražje, nego je bila cena dobrih lucern. S tem je bil Jarč že prepričan, da je pridelek pirnice večji in bogatejši, kakor lucerne. A tudi tu ni veselo dolgo trajalo, ker takoj prihodnje leto ni bilo več vinskega trgovca, ali kakega drugega ljubitelja pirnice. S tem je bil ta modri mož prepričan, da kmetija njemu ne nese in se je takoj odločil, posestvo prodati. In takega človeka, ki niti ne loči pleva od detelje, se postavlja za komisarja Kmetijske družbe in se ga hoče izvoliti za predsednika družbe. Žalostna nam majka, če nam bodo gospodarili taki modrijani. Želimo klerikalnim backom dober tek na takem strokovnjaku!

Državni proračun

Davidovičeva vlada je, tako so poročali razni beograjski listi, sestavila državni proračun za leto 1925/1926. V tej vladi so sedeli štirje slovenski rjoveči tigri in se je posebno kurat Kulovec venomer bahal po klerikalnih listih, da je sestavil za kmetijsko ministrstvo proračun od 800 milijonov dinarjev, medtem ko sedanjí proračun istega ministrstva znaša samo 150 milijonov dinarjev. Proračun vseh ministrstev pa je ta Davidovič-Koroščeva vlada povišala glede izdatkov od 12 na 18 milijard dinarjev, ali za dobro tretjino.

Kdo da denar za proračunske izdatke? Kdo drugi, ko davkoplačevalci. Ako se torej proračun poviša od 12 na 18 milijard dinarjev, kar pomeni eno tretjino, tedaj bo prva posledica tega, da se bodo morali tudi dohodki, to je davki, povečati za eno tretjino. Drugega izhoda ni, ker tigri iz svojega ne bodo dali niti ficka, da se spravi za njihov povečani proračun kritje. Davkoplačevalec bo moral plačati, a v prvi vrsti ti kmet in obrtnik. Že sedaj omaguješ pod strašnim davčnim bremenom. Tigri pa so z največje korajžje povišali državni proračun kar za celo tretjino in s tem povzročili, da boš tudi ti, davkoplačevalec, plačeval za eno tretjino več davkov, nego plačuješ sedaj!

Res je, da se ravno za kmetijstvo troši v naši državi mnogo premalo. Iz tega pa še nikakor ne sledi, da bi se moral povišati cel državni proračun. Ko bi tigri res imeli smisla in

srca za kmeta in ljudstvo, nikdar ne bi dovolili povišanje celega državnega proračuna, nego bi zahtevali povišanje kmetijskega proračuna, istočasno pa znižanje raznih nepotrebnih ali manje važnih proračunskih postavk. Predvsem bi seveda morali znižati ministrske plače, dispozijski fond, izdatke za državne avtomobile, razne komisije in mnoge stvarne izdatke, ki brez škode lahko še počakajo na boljše čase. Tako bi delali sposobni in za ljudstvo res vneti politiki. Tigri pa ne spadajo med take politike, zato se po svojih listih celo bahajo, da so sestavili proračun, ki je za eno tretjino večji od dosedanjega in bo imel za posledico novo povečanje davčnih bremen.

Zopet en dokaz več, kako pošteno so ga tigri s svojo »ministrsko« politiko polomili. Česarkoli se lotijo, povsod sama nesposobnost in radi tega za ljudstvo ogromna škoda.

Razne politične vesti.

VOLITVE.

Dosedanji parlament je bil razpuščen s kraljevim ukazom v ponedeljek, dne 10. novembra. Nove volitve v državni zbor se vršijo 8. februarja 1925. leta.

NOVI NOTRANJI MINISTER

g. Boža Maksimović je začel prepovedati radičevske shode, češ, da ne bo dopustil hujkanja proti državi. Slično ostro namerava nastopiti proti vsem onim strankam in skupinam, ki so se doslej odlikovale v hujkanju proti državi in proti Srbom.

NOVE VELIKE ŽUPANE

smo tudi dobili. Kaj to koga briga, da igračkanje z uradniškimi vpokojitvami in premetitvami košta mnogo denarja? V Mariboru župani zopet dr. Pirkmajer, v Ljubljani pa Baltić. Če hočeta imeti pred nami mir, bodita nepristranska in pridna!

KLERIKALCI

se v svojih listih vsajajo v novo vlado radi preganjanja uradnikov. Lumpje, kaj ste pa vi delali, ko ste bili na vladi? To je sploh bilo edino vaše delo. Pač, plačo ste vsakega prvega tudi lépo spravili v svoje malhe!

RADIČ

se je vedno tako ustil, kakor da bi se hotel tepsti s celim svetom. Ampak ko je bilo treba pokazati korajžje, takrat je ostal samo to, kar je: zajček! Korajža pa taka, da bi se je sramoval vsak poslednji kmečki fant.

»KUFRE GOR, KUFRE DOL!«

Starejši obiskovalci gledališča se gotovo še spominjajo, kako je pok. Verovšek imenitno izgovarjal v igri »Pri belem konjčku« gorenja povelja. In na tiste klasične scene se spominjamo ob nastopu nove vlade in ob odstopu štirimesečne klerikalne vlade, ko vidimo, kaj počno gospodarske stranke z ubogim uradnistvom. Pred štirimi meseci nove župane, nove nadzornike, nove šefe, nove ljudi; stare pa v penzijo, ali kam daleč na kazensko mesto, zdaj pa zopet »nove« stran in v penzijo, one nazaj, »nove« daleč na kazenska mesta... Torej »kufre gor, kufre dol«. Čeho in druge račune pa plačujemo kmetje in obrtniki! Gospodje različnih meščanskih strank se igrajo politiko, drug preganja drugemu njegove ljudi, oboji kvirajo uradništvo, stroške pa nakladajo na naša ramena. Čeki frčijo po deželi, boben poje, eksekutor rubi, gospodje pa zapravljajo naš krvavo prisluženi krajcar, da se »gredo politiko«. Ali bomo še dolgo dajali moč tej gospodi, da nas, bo gulila in davila? Tovariši, čez tri mesece bo zopet prilika, da se otrešete takih pijavk!

»KMETIJSKA DRUŽBA« in »SLO- VENEČ«.

»Slovenec« je v nedeljo prinesel mišljenje pravnika o razsodbi državnega saveta in o stanju, v katerem se družba danes nahaja. Na zmedenosti ne bomo odgovarjali, zaradi večje slave prizadetega pisca-pravnika, pa prosimo, naj javi javnosti svoje ime.

ZUNANJA POLITIKA.

Volitve na Angleškem. Poročali smo že o vzrokih, ki so privedli do novih volitev na Angleškem. Volilni boj je bil hud in z veliko napetostjo je pričakoval cel svet potek teh volitev, ki so največjega pomena za cel svet. Vse stranke so šle v volilni boj s starimi gesli. Za zmago so se potegovali tri stranke, in sicer liberalna pod vodstvom Asquitha, konservativna pod vodstvom Baldwina ter delavska pod vodstvom ministrskega predsednika Mac Donalda. Po zadnjih volitvah meseca decembra 1923 je bila na vladi delavska stranka, katero so

podpirali liberalci. Ta vlada pod predstvom Mac Donalda je priznala predvsem sovjetsko Rusijo ter sklenila z njo trgovsko pogodbo, ki je vzbudila v Angliji mnogo nevolje. V resnici je bila ta pogodba prvi žebelj v rakev te vlade. Razen tega se je morala ta vlada boriti z raznimi krizami v velikem svetovnem kraljestvu, ki so vzbudile nezaupanje napram delavski stranki sami. Ravno pred volitvami so nasprotniki še spretno izrabili pismo Zinovjeva, v katerem poziva angleški proletarijat k revoluciji ter so zadalí z njim še zadnji udarec delavski stranki. Liberalci in konservativna stranka sta šli v boj proti delavski stranki. Liberalna stranka je doživela pri teh volitvah hud poraz in niti njen voditelj Asquith ni bil izvoljen. Popolno zmago so odnesli konservativci pod vodstvom Baldwina, ki so dosegli 100 poslancev več, kakor jim je treba za mirno vladavo večino. Z ozirom na to zmago konservativcev je delavska vlada Mac Donalda odstopila ter prepusila Baldwinu vodstvo vlade. Posledice te izpremembe v angleški vladi bodo za cel svet velikega pomena ter bodo vplivale v izdatni meri na zunanjo politiko marsikatero države. Vzlic temu pa ostane delavska stranka važen faktor v angleškem javnem življenju, ker se naslanja na milijone čvrsto organiziranih delavcev.

Dopisi.

KRANJSKO.

Stari trg pri Rakeku. Na 2. novembra so bili sklicani vsi davkoplačevalci naše okolice v dvorano konsumnega društva radi cestnih zadev. Ko smo prišli v dvorano, so nam pa javili, da bomo najprvo volili 8 delegatov za občni zbor Kmet. družbe. Član ali nečlan, volil je vsak; po klerikalno se to pravi, delati red v Kmet. družbi. Ko je bilo to izvršeno, je začel modrovati Ivan Turk o cestah. Pripočel je, naj se zopet uvede kuluk in naj se cestne doklade znatno zvišajo. Mi teh klerikalnih zdravil ne maramo, za ceste plačujemo dosti, davki so že neznosno visoki in ne zmoremo nobenih doklad več. Turk naj z denarjem, ki ga za ceste plačujemo, previdno gospodarji, pa bodo ceste v najboljšem redu.

Na Bledu je bil izvoljen dne 5. t. m. za župana Ivan Kenda, naš odlični pristaš. Čestitamo.

ŠTAJERSKO.

Brežice. »Kmet ni za drugo, kot da kida gnoj in pobira konjske fige po cesti!« Tako se je v večji družbi v gostilni Stirn izrazil en tukajšnji inteligent (?), čigar eksistenca v Brežicah je odvisna edino le od kmečkih žuljev. Če je bil ta mož toliko korajžen, da je na svoje rednike vrgel tako težko in najsurovejšo žalitev in ž njo pokazal svoje »spoštovanje« do onega sloja, ki ga živi s poročno vred, potem upamo, da bo imel tudi toliko poguma, da se javi sam in prevzame tudi vse neizogibne posledice, v kar ga pozivljamo! Če tega ne stori, bomo storili mi in poučili kmete, kaj najraje delajo (po njegovem izreku), preden se kdaj potrkajo na njegove duri.

Kozje. Kozjanski dekan je pri pridihi na zahvalno nedeljo, mesto, da bi razlagal nauk evangelija, da bi našli verniki mir in tolažbo, prešel na gospodarstvo polje ter razlagal o slabih strehah, slabem gospodarstvu itd., kar je doletelo marsikatero farana. Dekanu je lahko, ker njemu drugi strehe popravljajo, družina mu pa dela tudi zastoj. Pozabil je pa, kako je obljubil lansko leto že drugi dan po volitvah raj na zemlji, tigri v Beogradu so ga pa zapravili, da davčni vijak tako pritiska, da vpijejo tudi pristaši SLS, ko nosijo zadnje krajezarje na davkarijo. Po zaslugi tigrov vam pridig o revščini celo leto ne bo zmanjkalo, čeravno s tem socialno vprašanje ne bo rešeno.

Sv. Katarina. Občina je dobila za župana našega odličnega in marljivega pristaša Antona Kamenška. Pri nas je odzvonilo klerikalnim zapeljivanjem, ker je občina odločno v ta bōru kmečke stranke. Sploh je tudi podrugod razočaranje proti klerikalcem tako veliko, da jim ne veruje nihče več. Saj je tudi res že zadnji čas, da se kmet zave in združi, ako neče propasti. Davki so nas silno zadeli in denarja pa od nikoder. S strahom se kmetje vprašujejo, kaj bo! Ako ne bomo imeli kmetje nobenega človeka, ki bi se za nas potegnil v Beogradu, potem ni za nas več življenja. Treba bo, da pri teh državno-zborskih volitvah napnemo vse sile, da dobimo čim več kmečkih poslancev. Zato, kmetje, vsi v boj za kmečko državo!

Zagorje pri Kozjem. Že čez štiri leta upravlja župnik Al. Kramaršič v Zagorju pri Kozjem popolnoma sam cerkveno blagajno. Poleg tega pa uganja še druge nepostavnosti, a to vse nekaznovano in z vednostjo škofa in kn. šk. ordinariata v Mariboru. Odposlane so bile že razne pritožbe in prošnje. Čez 40 prič je dokazalo v 27 točkah nepoštenosti, ki jih uganja župnik, in to že pred dvema letoma. Odposlana je bila spomenica knezoškofu s 152 podpisi, v kateri se je prosilo odpomoči. Do danes se župniku ni skrivil niti las na glavi. Župnik ima še vedno sam vse ključne od cerkvene blagajne in uganja nemoteno lumparije po mili volji. Ker kljub obljubi še do danes ni storjenega ničesar od strani ordinariata, zahtevamo strogo preiskavo in premetstvo, drugače smo primorani javnosti obelodaniti, kakšnega človeka ščitijo cerkvene oblasti. Farani.

Sv. Jakob v Slov. Goricah. Dolgo smo molčali ter smo vse župnikove kaprice voljno prenašali, ali kar sedaj dela ta gospod, pa je nezasišano in vsega grajanja vredno. Vsako nedeljo ima pridigo, pa niti enkrat ne slišimo besede, katere je učil Kristus, temveč samo hujskarijo in obrekovanje. Zdaj si že tako daleč upa in predzne, da iz prižnice kar po imenu pove onega, ki ne trobi v njegov rog. Kristus je učil ljubite se med seboj, a naš župnik pa ravno nasprotno. Evo en primer: Pred zadnjo nedeljo sta šla dva ugledna kmečka fanta mimo cerkve čisto pošteno na pošto. To je videl naš častiti pastir, ter je takoj pisal njunima materima, da svoja sinova pokarate. Tako je zasejal mržnjo med sinove in matere, da niso z njimi par dni doma govorili. Prosimo g. škofa, da tega župnika posvari, ker ga mrzi že cela fara razven par podreptikov. Toliko za danes, o priložnosti se še oglasimo, če ne bo bolje.

Globoko pri Brežicah. Naša črno-žuto-rdeča garda, ki je pri zadnjih občinskih volitvah dobila 7 odbornikov proti našim 10, je mislila, da imamo še kaj garjevih koštrunov za oddati in je v ta namen poslala svojega »tekača« Tinčeka k našemu odborniku Ivanu Umeku s ponudbo, naj pristopi k njim, da ga bodo volili za župana. Da ponuja manjšina 7 glasov proti 10 glasovom okrog župana, je res samo naših »brihtnih« klerikalnih očakov mogoča modrost. No, pa prepričali so se, da smo Etijalte, ki smo jih imeli še pri občinskih volitvah leta 1922., do zadnjega njim prodali in izčistili našo družbo vseh garjevih ovc. Zato pa smo tudi od leta 1921. za 50 novih glasov napredovali. Pripomnimo, da naš občinski odbornik Ivan Umek z onim Tinčetom Umekom ni v nikakem sorodstvu razen 17.000 K.

Brežice. (Zanimiv in redek pedagoški slučaj.) Trгоvec Adolf Merhar iz Brežic je bil obtožen po § 104. s. k. z., ker je tukajšnjemu ravnatelju meščanske šole Pilgramu opetovano očital, da se da v svrhu boljše klasifikacije učencev podkupiti z darili, ki mu jih nosijo starši. Mrhar pa je nastopil dokaz resnice in je bilo zaslišanih mnogo prič, ki so za ravnatelja zelo neugodno izpovedale. Tako je bil obtoženi Merhar pri razpravi dne 25. oktobra t. l. pri okrožnem sodišču v Celju — oproščen...! Je-li je g. Pilgram kot pedagog in ravnatelj vobče in še posebej v Brežicah po vsem tem še mogoč?!

Bohova. Krajevna organizacija Bohova je imela v nedeljo, dne 9. t. m. dopoldne sestanek. O političnem položaju in o volitvah je poročal tov. Škrabar, o agrarni reformi in zgodovini kmetijske gibanja pa tov. Kisovar.

Dobrovec. Naša krajevna organizacija je sklicala v nedeljo, dne 9. t. m. popoldne sestanek, na katerem se je vršil razgovor o politiki in agrarni reformi, poročala sta tov. Kisovar in Škrabar.

Prijetne vesti za revmatike!

Po svetovni vojni trpi tisoče in tisoče ljudi vsled težkega revmatizma in išče leka po raznih kopalskih. Medtem se je zoznalo, da je mladi ruski zdravnik in bakteriolog dr. Rahlejev iznašel zdravilo Radio-Balsamica, kot izvanredno sredstvo proti revmatizmu, protinu in revmatičnemu išijasu. Zdravilo dr. Rahlejeva temelji na principih proteinovne terapije, a je prepran za zunanjo uporabo. Pri uporabljanju zdravila Radio-Balsamica bolečine vedno hitro prenehajo in nastopi popolno ozdravljenje. Radio-Balsamica ima to prednost, da je popolnoma neškodljiva sru in ne zapušta nikakih sledi ne na koži ne v organizmu; njegovi uporabi se cel organizem popravlja. O čemur pričajo priznanja tako profesorjev in zdravnikov, kakor tudi tisočev ozdravljenih bolnikov. Bolniki, ki so se zdravili leta in leta po raznih kopalskih, izlečili so se z uporabo dveh do treh stekleničk tega čudotvornega zdravila. Dobiva se to zdravilo v laboratoriju Radio-Balsamica, Beograd, K. sovska ulica br. 43.

Razno.

IZ DZUNGLE NAŠIH TIGROV.

Danes teden — ko so se tigri že bili odločili za koncentracijsko vlado, — so sklenili, da odžagajo Sušnika in Vesenjaka, Kulovec in Korošec pa da ostaneta. Zato je sedaj, ravno ob tednu, razumljivo, da sta Vesenjak in Sušnik še posebno dobre volje, da do koncentracijske vlade sploh ni prišlo. Schoppenhauer bo s svojim vzklikom o škodoželjnosti pač večer.

Že ob zadnjih volitvah je bilo polno godrnjanja s starim Gostinčarčkom: »Kaj bo vedno on, saj ima dovolj in intubuliran tudi ni do smrti?«

»Star je dovolj in poslaniški mandati vendar niso prevžitki, niti starostno zavarovanje!« — so krulili okoli koritca omladinci svetega prepričanja.

Zadnje čase pa to godrnjanje narašča in da bi Gostinčarček ovrgel očitjanje starosti, je pospešil s pripravi za občet...

Daj bože, da bi kaj pomagalo!

V prelepo namalani sobi pobožnega Uniona so že davno sklenili, da je takorekoč vnebokričel slučaj, da ni bilo med enoindvajsetimi tigri niti enega jurista. »Zato je pa tudi taka naša politika!« se je hudoval dr. Breje.

K temu apetitu se je pridružil drugi:

»Res je profesorjev v klubu dovolj, toda takih, kot sva midva, pa le manjka!«

In gladila sta eden rdečo, eden črno brado, učena gospoda Jarč in Remec.

Sklep, da morajo prihodnjič v poslanice SLS gg. dr. Breje, prof. Remec, dr. Mohorič in prof. Jarč, je že prilično star in zato je razumljivo, zakaj so ob vesti, da bodo nove volitve, manjši tigrčki kakor Stanovnik, Nemanjič, Paleš in tako dalje, kar zajokali...

REKLAMACIJE.

Reklamacije za vpis v volilne imenike morajo biti vložene do 25. novembra, kasneje vložene reklamacije se ne smejo upoštevati.

Reklamira se lahko pisмено ali ustno pri županu. Reklamaciji pa se mora priložiti: 1. Rojstni list; 2. domovnico in 3. potrdilo županstva da reklamiranec živi že 6 mesecev v občini.

Vse te dokumente se mora izdati na zahtevo takoj brez koleka.

Krajevne organizacije in zaupniki storite svojo dolžnost takoj in upišite v imenik vse, ki niso vpisani. Pri občinskih volitvah ste najbolje videli, kdo ni vpisan.

Seja izvrševalnega odbora SKS bo v torek, dne 25. novembra 1924, ob 10. uri dopoldne v Ljubljani pri »levu«. — Potrebna je polnoštevilna udeležba!

Za tiskovni sklad je neimenovana nabrala na svatbi tov. Martina in Tončke Erdani 23.75 Din. Tov. Pestotnik, Blagovica, je daroval 20 Din; neimenovani, Velika Loka, 70 Din; tov. Fr. Lamberšek, Podgorje, 10 Din; tov. Franc Purkart, Bevska, 7.50 Din; neimenovani, Draglje, 25 Din; tov. Ivan Remžgar, Lov, 10 Din; tov. Fr. Alič, Forme, 250 Din; Pepca Ilgo, Fala, 30 Din; tov. Fr. Lunder, Poljane, 3.50 Din; neimenovani, Beograd, 100 Din; tov. Iv. Lokar, Primskovo, 100 Din; tov. Val. Babnik, Zg. Šiška, 20 Din; tov. Mart. Kozjak, Zbilje, 30 Din; tov. Fr. Dežman, Spod. Hrušica, 7.50 Din; tov. Fr. Sušteršič, Seničica, 100 Din; neimenovani, Ljutomer, 10 Din; tov. Jože Miklič, Videm, 10 Din; tov. Fr. Trupej, Šmarje, 20 Din; tov. Iv. Pezdri, Brezovica, 10 Din; tov. Ant. Godec, Krka, 10 Din; tov. Grabnar, Radohova vas, 30 Din; tov. Mat. Kodolja, Vič, 100 Din; tov. Fr. Dolščak, Golo, 3 Din; neimenovani, Ljubljana, 497 Din; tov. Fr. Štubler, Suhor, 30 Din; tov. Iv. Ložar, Dolina, 10 Din. Skupaj Din 1537.25. — Vsem tovarišem in tovarišicam bodi izrečena tem potom naša najpripronejša zahvala.

Kupujte »Kmetijski koledar«, ki ga je izdala »Kmetijska tiskovna zadruga« v Ljubljani, Janez Trdinova ulica 8, in pristopajte k tej zadrugi!

Klerikalec in naš »Kmetijski koledar«. Zadnjič smo klerikalce pozvali, da povedo, zakaj so proti našemu izvrstnemu »Kmetijskemu koledarju« in zakaj je njihov »Kmetijski koledar« tako drag. Odgovorili so nekaj s šnoparstvom. Ste se zmotili! Nismo vas vprašali, ali ste šnoparji ali ne, ker itak vemo, da ste, nego povejte nam, zakaj zahtevate od ubogega kmeta za svoj koledar 10 dinarjev,

dasiravno vas niti 3 dinarje ne stane. Na to odgovorite, vi ljudski goljufi! Po eni strani se kmetu hlinite, kakor da ste njegovi največji prijatelji in dobrotniki, po drugi strani ga pa goljufate in mu naravnost kradete denar iz žepa. O tej stvari se hočemo z vami pogovoriti, pa ne o šnoparstvu, vi ljudski goljufi!

Komisarij pri kmetijskih podružnicah. Jarc je delal nasilje tudi pri kmetijskih podružnicah. Kjerkoli je bil odbor podružnice trdno v naših rokah, je kratkoma odbor razpustil in postavil komisarija. Da je to popolnoma protizakonito in neveljavno, je jasno. Jasno je tudi, da so bili vsi občni zbori podružnic od Jarca protizakonito sklicani. Zato se mora pri podružnicah povrniti vse v staro stanje, kakor je bilo pred občnim zborom podružnice. Od klerikalcev vpisani novi člani nimajo nobenih pravic, ker niso sprejeti od glavnega odbora, ampak so samo naročniki »Kmetovalca«. Zato nima noben volilne pravice, niti more biti delegat.

Nova klerikalna lumparija se je zgodila s prodajanjem tovarnih listov, s katerimi bi morala »Gospodarska zveza« uvažati v Slovenijo po znižani prevoznih tarifi moko tako, da bi od tega imelo korist ljudstvo, ki mora moko kupovati. O stvari bomo prihodnje obširno poročali.

Vransko. Občinski odbor je sklenil, da živinski sejm sv. Leopolda dne 15. novembra na Vranskem velja tudi za konje, in želi, da se tudi prodajalci in kupci konj tega sejma udeležujejo.

Kraljičin kovček. Lani se je naša kraljica pripeljala z ladjo iz Dalmacije v Bakar. Na bakarski postaji je naenkrat izginil dragocen kožnati kovček, v katerem je kraljica med drugim shranjevala tudi svoj dnevnik. Več kot leto dni so iskali tatu, toda šele sedaj je železniški kontrolor našel rojak g. Vargazon našel pravega uzmovca, in sicer — čujte in strmite! — v osebi bakarskega postajenačelnika! Tako daleč smo torej, da se celo taki ljudje pečajo s tatvinami!

V Beogradu se je te dni javila policiji neka gospa z Bavarskega. Mož ji je odvzel 50 tisoč dinarjev in jo zapustil z otrokom in odšel v Jugoslavijo. Prišla je, da ga najde in ubije, kakor je sama izpovedala pri policiji. Ker ga ni mogla najti, se je sama javila, da jo ali zapro ali pa odpoljšjejo v domovino, ker nima denarja. Poslali so jo na nemško poslaništvo, ki ji je dalo denar za potovanje domov.

Požari. V Cerovem pri St. Jernju na Dolenjskem je na nepojasnen način izbruhnil požar in uničil gospodarsko poslopje Ivana Zagorca. To je v tem kraju tekem enega meseca že tretji požar. Med ljudstvom vlada strah, ker se misli, da zažiga povsod ena in ista hudobna roka. — V četrtek 6. t. m. je požar uničil na Primškovem pri Kranju gospodarsko poslopje posestnika Košnika in stanovanjsko hišo čevljarja Rozmana. Zaravovalnina je mala. Tudi tu ni pojasnjeno, kako je nastal ogenj. — Tudi iz celjskega okraja se poroča, da je zadnji čas bil požar na raznih straneh. V sredo 5. t. m. je uničil Martinu Petriču v Librih kozolec, hlev in svinjak. Škoda znaša 100.000 Din.

Izvršitev smrtne obsodbe v Varaždinu. A. Bilič je bil obsojen na do smrtne ječe. V ječi pa je ubil svojega tovariša in je bil nato obsojen na smrt. Zadnji četrtek so ga obesili. Bil je brez ožjih sorodnikov.

Prijet tat. Tatu, ki je tako spretno kradel v Bodovljah, v Zmencu in v Brodeh odpeljal ovce in v Stražišču kradel žimo, v Dorfarjih pa obleko, so končno prišli in sicer v Čepuljah pod sv. Joštom. Ovce so našli še žive pri njem. Druge ukradene stvari so tudi našli pri njem. Tat, zidar Murčkov, ki se seveda izgovarja, da je izvajal svoje drznosti v družbi nekega Jožeta in Janeza; obeh da ne pozna. Po opisu, ki ga je o obeh dal preiskovalnemu sodniku, policija oba zasleduje. Vendar domnevajo, da se je Murček hotel na ta način otresti krivde.

Drzen vlomilec. Franc Kaplan iz Osredka je tat stare korenine. Radi te svoje lastnosti je že odsedel 7 let težke ječe, ki ga pa še ni izpametovalo. Vlomil je ponovno v stanovanje zasebnice Fanike Šarf in ji pobral 14 rjuh, 4 blazine, 4 prevleke za odeje, 1 odejo, 6 namiznih prtov, 10 m platna, 2 para čevljev, v skupni vrednosti 3531 Din. Kmalu za tem, najbrž ko je že blago razpečal, je vlomil v stanovanje posestnika Janeza Mumiča na Rajcu, občina Velika Dolina. Bil pa je prepoden in je mogel v naglici odnesti samo nekaj obleke, vredne 300 Din. Še istega dne je poizkusil srečo pri gostilničarju Jožetu Kalinu z Obrežja. Vlomil je skozi okno v kuhinjo in si napolnil svoj nahrbtnik. Komaj si je pa do dobra nabasal, so

ga prepadli služkinje, tako, da je v naglici »pozabil« nahrbtnik in pobral samo najprej potrebščine: dva para čevljev, gamaše, cigaretno dozo ter lovski pas z naboji. Vse skupaj je vredno 650 Din.

Franc Tovornik: Stara pravda nekdanje Zgodovinske povelje. V Ljubljani 1924. Izdala in založila Kmetijska tiskovna zadruga v Ljubljani. Strani 80. Cena broš. 10 Din. — Nekaj očarljivega je v misli, da preprosta, žuljava roka vzame pero in začne pisati. Piše, piše — kako? Tako piše, kakor čuti preprosti človek, ko razmišlja zgodbe minulih dni, tistih davnih dni, ko je bil kmet za graščaka samo »tržno blago« in »prikladen« k dotam plemiškim hčera. Ko je sila prilipela do vrhunce, se je spomnil svoje »stare pravde« in jo je hotel izvojevati s silo. O tem nam pripoveduje Franc Tovornik v svoji povesti. Preprosto govori, tako preprosto, kakor pripovedujejo kmeti o časih v zimskih večerih, ko pridne roke ličajo koruzo ali opravljajo kako drugo delo v »hiši«. In prav radi svoje preprostosti je ta povest zanimiva in vredna branja. Dejanje je zaokroženo in se razvija in razpleta s primerno napetostjo. Posamezne osebe, črtane iz vidika trpinčnega kmeta, so zanimive ne samo kot tipični gledani z gotove perspektive, temveč tudi zato, ker nam najbolj neposredno nudijo in odpirajo pogled v dušo današnjega kmeta. Zato ima ta knjiga vrednost za onega, ki želi lepe povesti, pa tudi za onega, ki bi rad našel ključ do duše našega preprostega človeka! Tu ga imaš! Vzemil in beri! — Knjiga je dostojno opremljena. Cena je skromna. Dobiva se po vseh knjigarnah in pri založnici Kmetijski tiskovni zadrugi v Ljubljani, Janez Trdinova ulica 8. Knjigotržci in družba, pa tudi posamezniki, ki naroče naenkrat najmanj 10 izvodov in pošljejo denar obenem z naročilom, dobe 25% popusta. Cene se razumejo brez poštne.

RAZPORED DESETDNEVNEGA KMETIJSKEGA TEČAJA

od 30. novembra do 9. decembra 1924 v posojilniški dvorani v Žužemberku.

Nedelja, 30. nov. Dopoldne od 7. do 9. Kmetijsko gospodarstvo. Popoldne od 3. do 5.: Činitelj mlečnosti.

Ponedeljek, 1. dec. Dopoldne od 9. do 10.: Sajenje in oskrbovanje sadnega drevja. Popoldne od 3. do 5.: Cepilni tečaj za sadno drevje. Zvečer od 7. do 8.: Svinjereja.

Torek, 2. dec. Dopoldne od 9. do 11.: Vzreja telce. Popoldne od 3. do 5.: Vinska trta ob hiši in vinogradu. Zvečer od 7. do 8.: Svinjereja.

Sreda, 3. dec. Dopoldne od 9. do 11.: Pravilna reja govedi. Popoldne od 3. do 5.: Domača sadna uporaba. Zvečer od 7. do 8.: Ovčereja.

Četrtek, 4. dec. Dopoldne od 9. do 11.: Obdelovanje polja. Popoldne od 3. do 5.: Predavanje šolski mladini v šoli. Zvečer od 7. do 8.: Molža.

Petek, 5. dec. Dopoldne od 9. do 11.: Gnoj in gnojenje. Popoldne od 3. do 5.: Setev in žetev. Zvečer od 7. do 8.: Gnojenje (s posebnim ozirom na uporabo umetnih gnojil).

Sobota, 6. dec. Dopoldne od 9. do 11.: Pridelovanje krme na polju in travniku. Popoldne od 3. do 5.: Plemenitev in podedovanje. Zvečer od 7. do 8.: Pridelovanje krme na polju.

Nedelja, 7. dec. Dopoldne od 7. do 9.: Kokošereja. Popoldne od 3. do 5.: Hlev in paša. Zvečer od 7. do 8.: Pridelovanje semen.

Ponedeljek, 8. dec. Dopoldne od 7. do 9.: Polje in setev. Popoldne od 3. do 5.: Ustanovitev živinorejskega društva.

Torek, 9. dec. Skupni izlet na kmetijsko šolo na Grmu.

Novo mesto, 5. novembra 1924.

Anton Peve, s. r., drž. mlekarski inštruktor. — Franjo Kolof, s. r., drž. upravitelj in srezki ekonom.

Gospodarstvo.

K POLOŽAJU NAŠIH OBRTNIKOV.

Naše obrtništvo preživlja istotako, kakor kmet, eno največjih kriz. Dejstvo je, da se obrtniku še ni nikdar tako slabo godilo, kakor v sedanjih časih, dejstvo pa je tudi, da ga čakajo še hujši časi. Pred vojno so bili naši obrtniki navezani samo na domače zaslužke. Zelo redek je bil slovenski obrtnik, ki se je mogel povzpeti nekoliko višje ter začeti boj s tujei, ki so s pomočjo nam sovražne vlade in vseh merodajnih faktorjev zavzeli vsa boljša dela ter jih odjedli domačinom. Naši domači obrtniki so bojevali težki boj za obstanek in le njihovi odločnosti in veliki narodni zavestnosti se je zahvaliti, da so vzdržali. Po prevratu je upal vsakdo, da se ta obupni položaj obrtništva spremeni na bolje, toda dosedaj je bilo vse zastoj. Država ni storila v preteklih petih letih niti najmanjše stvari v izboljšanje obupnega položaja obrtnikov. Značilno je, da se vsi merodajni faktorji niso povzpeli tako visoko, da se bi ustvaril nov, vsem današnjim zahtevam odgovarjajoč moderni obrtni red.

Fužarstvo se v državi širi v taki meri, da ubija vsakega poštenega obrtnika, kateremu je vsaka konkurenca onemogočena. Pri državnih do-

bavah se niti najmanj ne ozira na domače obrtnike. Vsi razpisi so le formalnega značaja, a delo se oddaja tujcem in dostikrat še v inozemstvo. Naši sposobni in poštenu obrtniki, ki bi izvršili vsa dela veliko bolj solidno, sploh niti v poštev ne pridejo. Davki so pa dan za dnevom večji in tako krivični, da ubijajo vsak napredek in razvoj obrti. Kredit je tako drag, da je večini obrtnikov sploh nedostopen, kar ovira vsak napredek. Bolniško in starostno zavarovanje obrtnika je danes samo še pobožna želja onemoglih obrtnikov, ki so obsojeni k beračenju. Koliko obrtnikov si danes lahko privoščijo bolnika v hiši, ako mu oboli član rodbine ali celo on sam? Kdo skrbi za rodbino obrtnika ali pa za njega samega, ako onemore po dolgotrajnem trudopolnem delu? Čaka ga beraška palica, žena in otroke pa največja beda! Večina obrtnikov ostaja danes brez dela! Čevljarji in krojači postajajo skoraj luksuz, le kakšna krparija ga še doleti, da se ravno za silo preživlja.

Med obrtniki se je začelo živahno gibanje za ustanovitev lastne obrtniške zbornice ter se zahteva delitev sedanje Trgovske in obrtniške zbornice, češ, da ta zbornica ni v stanu delovati za obrtni stan tako, kakor bi bilo v njegovo korist. Sedanji zbornici se očita, da ni za koristi obrtnika storila potrebnih korakov ter ne more forsirati onih vprašanj, ki bi se križale s trgovino in industrijo, pa naj bi bila še tako potrebna za obrtni stan. Zahteve obrtništva so popolnoma upravičene zlasti še z ozirom na nezadostno delovanje sedanje Trgovske in obrtniške zbornice, ki posveča malemu obrtniku vse premalo pozornosti ter ni doslej izkazala nobenega pozitivnega koraka v njegovo korist. Obrtna zbornica bi morala postati duša vsega obrtniškega gibanja, dajati bi morala smer in navodila obrtnikom v vsakem oziru, voditi točno evidenco vsega obrtništva ter zlasti dajati navodila obrtniški naraščajo, da ne sili samo v eno stroko tako dolgo, da je vse prenapolnjeno, n. pr. s čevljarji, medtem ko drugih obrtnikov primanjkuje. Delokrog samostojne obrtne zbornice, ki bi hotela delovati v korist obrtnikov, je tako širok, da ga sploh ni mogoče izčrpati. Dolžnost obrtnikov pa je, da se bojujejo za boljšo bodočnost svojega stanu.

OCENA NOVIH VIN.

Sedaj so nova vina že toliko povrela in se že toliko učistila, da se jih more primerno oceniti glede njihove dobrote, alkoholne moči in vrednosti.

Kar se dobrote tiče, moram reči, da se ta splošno precenjuje. Piše in trdi se, da so letošnja vina v Sloveniji splošno prav dobra in celo izborne kvalitete, ki povsem prekašajo lanska vina. Temu pa ni tako! Bomo torej objektivni in podajmo sliko, kakšna je v resnici, kajti s pretiranjem se vodi kupce iz nevinorodnih krajev le v zmoto in se jim vceplja nezaupljivost in nezanesljivost.

Splošna kvaliteta letošnjih vin ni prvostopna, marveč srednjestopna, čemur pa ni toliko kriva narava, kot

vinogradniki sami, ki trgatve niso hoteli zavleči tja do polovice oktobra. Kdor je to storil in — čast jim — bilo je teh po Dolenjskem in Štajerskem še precej, je pridelal res prav dobro kapljo, ki še lansko nadkriljuje, dočim so pridelali oni, ki so se s trgatvijo prenaprili ter že septembra potrgali, prazna in prav kisla, malovredna vina.

Zbog tega priporočamo kupcem prav toplo one vinogradnike, ki so pozno trgali, ker z vini teh vinogradnikov bo vsak gostilničar svoje goste popolnoma zadovoljil, čeprav bo cena razmeroma visoka, dočim jih bo s prazno kislico, čeprav poceni točena, kratkoma preganjal, kajti vsak pameten pivce hoče imeti, če že plača, nekaj užitka, torej vesel in ne kisel obraz. Le na ta način, če bodo namreč kupci slaba, kisla, t. j. iz prezgodnjega trganeja grozdja napravljena vina skrajno podcenjevali, bo možno sčasoma privedi tudi trmoglavce do pametnejšega postopanja in umnejšega kletarstva ob trgatvi. Okrog polovice oktobra ali še pozneje trgano grozdje je dalo pa 50—100 odstotkov boljše vino, kot ono, trgano že septembra. Taka kisla vina imajo le za rezanje z drugimi močnimi, milimi vini gotovo vrednost.

Taki malomarni producenti ne škodujejo le sami sebi, marveč celemu kraju, ker navadno se po par slabih oceni 50 dobrih vinogradnikov in s tem spravi še druge marljive in preudarne sosedne vinogradnike ob sloves, da se potem kupci dotičnega kraja izogibajo. Vinska kupčija z novimi vini je zbog visokih cen za neprimkladna vina še prav skromna. Treba bo cene prilagoditi sedanjim denarnim in konzumnim razmeram primerno, zlasti glede slabjših vin, drugače se bo pred zimo le malo prodalo. Sedaj se kupuje največ po Dalmaciji, Krku in Hercegovini, kjer so letos z vinskimi pridelkom posebno oblagodarjeni. Ako se gostilničarji in vinski trgovci s temi vini sedaj založijo, nastane v domači trgovini zastoj, ki se utegne še spomladati nekoliko oživet, pa mogoče pod lanske spomladati enakimi neugodnimi pogoji.

Upajmo na najboljše, a bomo pripravljeni tudi na najslabše! Nihče ne more sedaj predvidevati, kako se kupčijske vinske zadeve do spomladati oziroma do prihodnjega poletja zasujejo. Letos so se spomladati slabo, poleti pa dobro zasukale, čemur je peronospora največ pripomogla. Zato pa za toliko prikrajšala letošnjo letino glede množine. Fr. Gombač.

NAŠIM GOSPODARJEM.

Kmeti so stan tarejo dandanes vsakovrstne nadloge. Vzroki tega so različni. Ne bom govoril o vzrokih od zunaj, nego namenil sem se spregovoriti par besedi o vzrokih, ki jih zakrivimo bodisi posredno ali neposredno sami.

Silno hitro beži čas. Dan za dnem doživljamo nova odkritja, nove izume — vse se izpopolnjuje; pa tudi na polju kmetijstva se ne drži križem rok. Velikanski uspehi pravilne obdelovanja in gnojenja zemlje, umne živinoreje, lepi dohodki mlekarstva itd. — vse to in še več so dosegli narodi, ki pravilno razumejo čas, v katerem živimo. Pri nas na žalost kakor da bi prespali vse to. Strašno, skoro obupna starokopitnost je glavni vzrok naše bede. Današnji gospodar gospodari trdozravno po načinu, kakor njegov oče, njegov ded; živina n. pr. goji se kot nekdanj v sivi prošlosti itd. — Sploh nobenega napredka od nikoder. Razumljivo pa je, da se naš človek ne more kar tako sam od sebe povzpeti k napredku. V to so poklicane predvsem splošno kmetijske in strokovne šole. Kmetje, poslušajte se jih, pošiljajte v nje svoje najposposobnejše sinove. Lep zgled imamo tukaj v Čehih, kjer skoro vsak gospodar dovrši kako kmetijsko šolo.

Razne strokovne tečaje, predavanja — koder vobče imajo ljudje interes za nje — vse premalo se poseja, ali celo z neko mržnjo. Pomislite na uspehe, dosežene v kratkem času n. pr. v Hrvatski, koder ljudje uvidevajo pomen takih tečajev in prosijo, da se jim čim večkrat prirejajo.

Naši strokovni literaturi, — kolikor je vobče imamo, — se posveča vse premalo pažnje. Kmetje, pomislite, da so minili časi, ko razen pratike, »trombihla« ali kakšne nabožne knjige ni bilo potrebno držati kaj tiskane pri hiši. Vzemil pri vsaki priliki knjigo v roke in izobrazil se!

Lastni nam sebičnost in nezaupnost sta veliki nasprotnici vsakega napredka. Sosed ne zaupa več sosedu; vidi ga samo, kadar ga potrebuje. Ne tako dalje! V slogi je moč! Koliko

bi se dalo pri nas zadržno storiti! Uredba (zložba) zemljišč, zboljšanje (drenaža) zemlje, nabava plemenske živine itd., da ne govorim o kmetijski industriji, vse to bi se doseglo, ko bi imeli naši ljudje malo več pravega zadržnega smisla. Danci, pred kakimi 50 leti v revščini podobni nam, žive dandanes v najboljših razmerah, ki si jih je mogoče misliti — skoro pravilčno. In za vse to se imajo zahvaliti svojemu visoko razvitemu zadržništvu.

Ako dobro premislimo vse to, bo nam jasno, da po dosedanji poti obtičimo. Proč torej s starokopitnostjo, bomo pristopnejši prosveti, udružujemo se in tako smo lahko sigurni, da bomo uživali slajše sadove naše nove poti. Posavee.

RAZGLAS.

1. Vsled odloka ministrstva poljoprivrede i voda v Beogradu z dne 25. avgusta t. l., št. 38.844/II, se glede odaje trt za prihodnjo saditev razglašja kakor sledi:

Poedina pismena predpisana kolektivna naročila (prošnje) za trte sprejemajo vsi državni kmetijski službenici najkasneje do 1. februarja 1925 in jih dostavljajo s potrebnim uverjenjem od svojega županstva, da potrebuje naročnik trte izključno za saditev na lastnem zemljišču, ter potrdilom potovalnega učitelja, oziroma okrajnega ekonomista, da je dotično zemljišče za nov vinograd preiskano na vsebino vapna — upravitelju najbližjega državnega razsadnika.

Upravitelji so: za državne trte nasade v Kostanjevici — okrajni ekonom v Krškem, za Arnova sela — okrajni ekonom v Brežicah, za Bršlin — okrajni ekonom v Novem mestu in za Črnomelj — delovodja državnih trtnih nasadov v Črnomlju.

2. Na podstavi čl. 13. zakona o obnavljanju in pospeševanju vinogradarstva ter na predlog odeljenja za vinogradarstvo bo te jeseni in v bodoči spomlad 1. 1925. prodajna cena trt v vseh državnih trtnicah za 1000 komadov sledeča:

Za ključje ameriških trt (podlog) dolgot 35—40 cm: I. kl. po 100 (sto) dinarjev; II. kl. po 35 (trideset) dinarjev.

Za sajenke (korenjake): I. kl. po 250 (dvestopetdeset) dinarjev; II. kl. po 75 (sedemdeset) dinarjev.

Za cepljenke: I. kl. po 1500 (tisočpetsto) dinarjev; II. kl. se ne prodajajo, temveč se zopet vložijo v trtnico.

Za ključje domače trte 80 cm dolžine 80 (osemdeset) dinarjev.

Gornje cene, v kolikor se nanašajo na ključje ameriških trte, se povišajo za 100%, t. j.: I. kl. po 100 Din, II. kl. po 70 Din, in sicer za one naročnike, kateri vzamejo več kot 10.000 ključev za vlaganje v trtnice v svrhu dobave sajenk (cepljenk) za prodajo.

Naročniki, kateri rabijo naročene trte za razširjenje ali izpopolnitev že obstoječih vinogradov, niso dolžni, da doprinesejo pri naročilu trte uverjenje srezkih ekonomov o količini vapna dotičnega zemljišča, nego zadostuje, ako v prošnji navedejo, katero podlogo so dosedaj rabili na dotičnem zemljišču ter ako je že prej zasajeni vinograd v dobrem stanju. Kdor pa naroči trte za popolnoma nove vinograde, mora priložiti naročilu (prošnji) uverjenje okrajnega ekonomista.

Ljubljana, dne 28. oktobra 1924.

Veliki župan ljubljanske oblasti: Šporn s. r.

* * *

Tržne cene v Mariboru. 1 kg govejega mesa I. Din 25—27, II. 23—24, III. 21.50, jezik svež 1 kg 25, vampi 10, pljuča 8—10, loj 15, teletina I. 27.50—30, II. 24—25, jetra 25, pljuča 20—25, prašičje meso 25—40, salo 35—39, kostrunovo meso 20. Klobase krakovske 50, debrecinske 32.50—42, brunšviške 27.5, posebne 30—35, safalade 30, hrenovke 38, kranjske 45 do 50, pritisnjene klobase 30—35. Konjsko meso I. 12—15, II. 8—10. Kože: konjske komad 127—200, 1 kg goveje 15—17.50, telečje 25—25.50, svinjske kože 7—10; gorenje usnje 100—150, podplatov 80—120. Perutnina: piščanec majhen 17.5—20, večji 20—40, kokoš 37.5—60, raca 45—55, gos 50—80, puran 100, liter mleka 3 do 3.50, smetane 16, surovega masla 38—46, kuhane 54, 1 kg. ementalke 80, trapistovskega 30—35. Sadje: 1 kg jabolk I. 6, II. 2—3, III. 1.25, hrusk I. 12, II. 8, III. 5, orehovi 7—9, jedre 40—50. Sladkor v prahu 17.50, v kockah 17, kristal 15; namizno olje 28 do 30, bučno olje 32—35, 1 q sladkega sena 60—75, otave 50, ovsene slame 50, 1 m³ trdih drv 175—200, mehkih

Edino najboljši šivalni stroji in kolesa so

JOSIP PETELINC-a
LJUBLJANA
(blizu Prešernovega spomenika ob Ljubljani)

znamke GRITZNER in ADLER za rodbinsko, obrtno in industrijsko rabo

v vseh opremljen, najnižja cena, 10 letna garancija.

Posil v vezanju, krpjanju perila in negativ dobo kupci strojev brez plačila.

Istotam igle, olja, posamezni deli za stroje in kolesa.

Sprejemamo tudi popravila.

150—175, 1 q premoga trboveljskega 42—50, velenjskega 27—30, 1 liter petroleja 7, bencina 18, 1 kg karbida 6.50, sveč 20.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 7. t. m. se je pripeljalo 410 svinj in 2 kozi. Povprečne cene so bile sledeče: Prasci 5 do 6 tednov stari 62.50—125, 7—9 tednov 150—225, 3—4 mesece 300—400, 5 do 7 mesecev 700—750, 8—10 mese-

cev 875—1125, 1 leto stari 1750 do 2500 Din. Mesne cene: 1 kg žive teže 15—17.50, mrtve teže 21.25—25 Din. Koze 150—200 Din. Prodanih je bilo 201 komad. Kupčija je bila bolj slaba in se pričakuje še nadaljnega padanja cen.

Tržne cene v Ljubljani 31. oktobra 1924 v dinarjih: Govedina 20—24; teletina 25—30; svinjina 29—34; trebušna slanina 29—30; mešana slani-

na 33—34; slanina na debelo 32—33; mast 35—38; šunke 45; prekajeno meso 35—45; koštrunovo 18—19; jagnjetina 25; kozličevina 28; konjsko meso 10—12; polprekajane kranjske klobase 45; 1 večji piščanec 20—30; kokoš 40—50; petelin 40—45; nepitana gos 70—80; domač zajec 10—25; divji zajec 55; poljska jerebica 25; gozdna jerebica 30; kljunač 30; 1 kg srne 25. Ščuke 40. Mleko liter 3—3.75; surovo

maslo 50; čajno maslo 60—70; babinjski sir 52; sirček 12; jajce 2 do 2.25. Jabolka 1 kg 2—7; hruške 5 do 10; navadni kostanj 4; maroni 12 do 13; orehi 10; jedrca 30; kutne 10; suhe hruške 6—7. Moka št. 0 6.50, za kuho 6.25, za kruh 5—6; otrobi 2.75—3; koruzna moka 4; koruzni zdrob 7; ajdova moka 8—9. Pšenica 390; rž 360; ječmen 380; oves 335; proso 275; nova sušena koruza 210;

ajda 300; fižol ribničan in prepeličar 475; grah 400; leča 600. Meter trdih drv 160—220, mehkih 120—150. Seno sladko 100, polsladko 80, kisle 75; slama 75. Endivija 1 kg 4—5, motovile 15, pozno zelje 0.75—1, rdeče zelje 4, ohrovt 3, karfiol 15—20, koleraba 4, špinata 6—7, paradižnik 8 do 9, čebula 1.50—2, česen 10—12, krompir 1.50—1.75, repa 0.50, kisle repa 2.50 Din.

Vsako sredo in soboto velika prodaja

OSTANKOV

manufakturnega blaga za skoro polovično ceno

pri tvrdki „TEKSTILBAZAR“, Ljubljana, Krekov trg 10, prvo nadstropje

Pišite po cenik! — Po pošti razpošiljamo vsak dan!

V boj za srečo!

Hišica čedna na gričku prijaznem tam v vinogradu krasnem stoji. Hišica, vinograd, celo posestvo, vse skup za dinarjev sto se dobi.

Kdor si to hišico če pridobiti, naj ne premišlja za dinarjev sto. Cisto gotovo se mora zgoditi, da eden za ta denar dobil njo bo.

Srečko za dinarjev sto Vam izdamo, kratko pozneje že žrebanje bo; zraven pa željo prisrčno imamo, da žrebanje v Vašo bi srečo bilo.

Te srečke se dobijo pri »PROSTOVOLJNEM GASILNEM DRUŠTVU V STRNISCU PRI PTUJU« proti vplačevanju 100 dinarjev. Prodaja jih pa tudi uprava našega lista.

JOHAN
se dobi v vseh specerijskih prodajalnah.

LJUBLJANA
SIMON GREGORČEVA ULICA 13
Telefon šte. 552

se priporoča
za naročila vseh v njeno stroko spadajočih del.
Lastna knjigovodnica.
Izvršitev točna in solidna!

SALONIT

se izdeluje v vseh poljubnih dimenzijah in barvah.

Dolgoletno jamstvo jamči za izborne kakovosti.

SALONIT

Je za pokrivanje streh in izoliranje sten proti vlagi najboljši material sedanosti, kateri se uporablja širom cele Evrope. — Proračune, kataloge, cenike in navodila pošilja brezplačno: »Split« d. d. za cement Portland, Ljubljana.

Izšla je
Blasnikova

Velika Pratika

za navadno leto 1925,
ki ima 365 dni.

Velika Pratika je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil najbolj vpoštevan že od naših pradedov. — Tudi letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini, zato pride prav vsaki slovenski rodbini. — Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 Din. Kjer bi je ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri

J. Blasnika naslednjih tiskarna in litografski zavod Ljubljana, Breg šte. 12.

PORTLAND-cement

iz »Split«
najboljše kakovosti
in po najnižji ceni
v zalogi pri

„EKO-OM“
Kolodvorska ulica šte. 7.

Za kakovost cementa prevzame tovarna popolno odgovornost.

AGRARNI BIRO

Dipl. agr. A. JAMNIK,
Ljubljana, Selenburgova
ulica šte. 7/1., nasproti
glavne pošte.

Strokovni nasveti, preskrbovanje vseh vrst kmetijskih potrebščin, pomoč in posredovanje pri vnovčevanju. — Turbine na veter, brzo-parilne naprave, molarji, žilofilini in drugi stroji. Priprave za varno in lahko nakladanje sodov, gnojila, kemikalije, sredstva za osušitev kleti in stanovanj itd. — Vprašanjem za strokovne odgovore je priložilo 22 Din (6 lir), kdor želi polom Agrarnega biroja kaj kupiti, priloži za odgovor 2 Din.

Ženitna ponudba.

Trgovca in posestnika, star 42 let, ločen, želi znanja s dobroznanjem, do 40 let stare vdovo brez otrok v svrhu poznejše ženitve. Prednost imajo samostojne trgovke ali posestnice zemljišč. Tajnost čisto zajamčena. Ponudbe pod »Lepa bodočnost na upravo« Kmet. listac.

Kdor pošlje 3 Din

v poštini markah, dobi 1. številko »ILUSTROVANEGA TJEDNIKA«, ki izide dni. Naročnina do konca leta 15 Din. Prinašal bo slike naših političarjev, glasovitih ljudi, krajev, dogodkov, romane itd. Lepa prilžnost se hrvašine naučiti. — »Ilustrovani Tjednik«, Zagreb, I. p. p. 375.

Vajenca za krojaško obrt,

poštenih starišev, iz bližnje okolice Ljubljane, takoj sprejme pod zelo ugodnimi pogoji JOSIP ODER, krojač, Zgornja Siska št. 13.

Posluje po celi Jugoslaviji
Ustanov. l. 1915. — Del. glavica znaša 3,000.000 Din v zlatu.

JUGOSLAVIJA

splošna zavarovalna družba.

Ravnateljstvo za Slovenijo v Ljubljani

sklepa: 1. požarna zavarovanja, 2. življenska zavarovanja, 3. nezgodna in jamska zavarovanja, 4. zavarovanja proti škodam vsled talinskega vploma, 5. transporna zavarovanja, 6. zavarovanja proti škodam vsled razbitja stekla. — Največji tu deležni zavod. Družba je prevzela od »Griške vzajemne zavarovalnice« in od zavarovalnih družb »Feniks« (požarni oddelki) in »Franko-Hongroise« ves njihov kupčijski obseg v naši državi. — Najnižje tarife. Takošnjo plačila škod. — Oglasom naredbe ministrstva za vojno in mornarico nadomestiteljice po celotni Sloveniji. — Oglasom naredbe ministrstva za vojno in mornarico nadomestiteljice po celotni Sloveniji. — Oglasom naredbe ministrstva za vojno in mornarico nadomestiteljice po celotni Sloveniji.

Pisarna: Dunajska cesta 15. Telefon 57.

LJUBLJANSKA POSOJILNICA r. z. z. o. z.

V NOVOPREUREJENIH PROSTORI

MESTNI TRG št. 6 V LJUBLJANI MESTNI TRG št. 6

obrestuje vloge na hranilne knjižice in tekoči račun po

8%

Večje in stalne vloge s odpovednim rokom obrestuje tudi višje po dogovoru. Sprejema v inkase fakture in cesije terjatev. Posojila daje proti popolni varnosti na vknjižbo proti poročstvu in proti zastavi.

Kje se najboljšo kupi, je že brez dvoma znano!

„Pri nizki ceni“

Ignacij Žargl Ljubljana Sv. Petra cesta 3.

Nudi cenj. odjemalcem veliko izbero potrebščin za krojače in šivilje. Velika izbora rokavic, nogavic in površnih ženskih volnenih jopie. Razno moško, damsko in otročje perilo, svilene pletene samovoznice i. t. d. po priznanih znižanih cenah.

Na drobno! Na debelo!

Lešnike

(domače), lipovo seme, makovo seme, bukov sir, fižol in druge pridelke kupi v vsaki množini GOBAN d. z. o. z., Ljubljana, Sv. Petra cesta 85.

Največje vrtnarsko podjetje v Jugoslaviji »VRT«, Džamonja in drugovi, družba z ome. zav., Maribor. Največji izbor raznovrstnih plemenitih sadnih dreves (cepov) v najplemenitejših vrstah in v vseh oblikah. Plemenite vinske trte na ameriških podlogah, kakor tudi cepe in podloge istih. Seme zelenjave, cvetja in gospodarskih rastlin. Cvetje v loncih in razno ukrasno grmovje in drevje imamo. Zahtevajte cenike! celo leto. Zahtevajte cenike!

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

PODRUŽNICE:

Maribor, Kamnik, Konjice, Novo mesto, Ptuj, Rakek, Slovenjgradec, Slovenska Bistrica

Brzjavlj: Dunajska cesta št. 4 (v lastni stavbi). Telefoni: TRGOVSKA. Kapital in rezerve Din 19,000.000 — 139, 146, 458.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

EKSPOZITURE:

Logatec. Prevalje